

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ

ДДАЕУ

МАТЕРІАЛИ

**І Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції**

КАФЕДРА
ФІНАНСІВ,
БАНКІВСЬКОЇ
СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ

3-4 березня 2025 року

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ»**

Дніпро 2025

УДК 336.71

Організатор конференції:

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування факультету обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Конференція зареєстрована в Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (посвідчення № 624 від 14. 11. 2024 р.)

Програмний комітет конференції:

ПАВЛОВА Г. Є. – декан факультету обліку і фінансів, д-р екон. наук, професор;

ВАСИЛЬЄВА Н. К. – заступник декана факультету обліку і фінансів з наукової роботи, д-р екон. наук, професор;

ХАЛАТУР С. М. – завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д-р екон. наук, професор;

КАЧУЛА С. В. – професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д-р екон. наук, професор;

ГРАБЧУК О. М. – професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д-р екон. наук, професор

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками:

1. Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України.
2. Банківська система та фондовий ринок за воєнного стану та у післявоєнному відновленні України.
3. Страхувальний захист підприємництва та особистості в умовах військової агресії.
4. Фінансове забезпечення аграрного сектору України в умовах воєнного стану.
5. Теорія і практика обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання.
6. Проблеми та перспективи фінансово-економічної безпеки в умовах викликів та загроз воєнного стану.
7. Актуальні питання економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій у фінансах.

Учасники конференції:

State Agrarian University of Moldova, Moldova
SGH Warsaw School of Economics, Poland
Universitat Jaume I, Castelló de la Plana, Spain
University of Cordoba, Spain

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ
Державний біотехнологічний університет
Державний торговельно-економічний університет
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
Дніпровський державний технічний університет
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України»
Запорізький національний університет
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київський національний університет технологій та дизайну
Луцький національний технічний університет
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет «Острозька академія»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»
Полтавське відділення Академії наук технологічної кібернетики України
Полтавський державний аграрний університет
Приазовський державний технічний університет
Український державний університет науки і технологій
Університет митної справи та фінансів
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Херсонський національний технічний університет

Проблеми та перспективи фінансового забезпечення відновлення економіки України: Матеріали I Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції 3-4 березня 2025 р.: Дніпро : ДДАЕУ, 2025. 352 с.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів. Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

Ефективне управління фінансами є основою стабільного розвитку підприємства. Завдяки впровадженню фінансової аналітики бізнес-даних керівники можуть отримувати обґрунтовані висновки щодо інвестування, оптимізації витрат, управління ризиками та прогнозування фінансових показників [1].

Фінансова аналітика бізнес-даних є важливим інструментом для ухвалення ефективних управлінських рішень. Вона ґрунтується на використанні різних підходів, які дозволяють не лише оцінити поточний фінансовий стан компанії, а й спрогнозувати можливі тенденції та розробити оптимальні рішення.

Одним із ключових напрямів фінансової аналітики є оцінка історичних даних, що допомагає виявити закономірності та тенденції у фінансових потоках. Важливим є також аналіз причин відхилень від запланованих результатів, що дає змогу коригувати фінансові стратегії та вдосконалювати процеси управління [2].

Використання прогнозних методів, зокрема статистичного аналізу та алгоритмів машинного навчання, сприяє визначенню майбутніх змін ринку та фінансових показників компанії.

Таблиця 1 – Характеристика методів аналітики бізнес-даних

Метод аналітики	Характеристика	Основне застосування
Описова	Аналіз історичних фінансових показників	Оцінка минулої фінансової діяльності, виявлення тенденцій
Діагностична	Визначення причин відхилень від запланованих результатів	Виявлення слабких місць у фінансовій діяльності
Прогнозна	Передбачення майбутніх тенденцій за допомогою статистичних методів	Планування бюджету, оцінка майбутніх ризиків
Прескриптивна	Формування рекомендацій для оптимізації фінансових рішень	Автоматизація прийняття рішень, розробка фінансових стратегій

На основі отриманих даних можна не лише передбачити розвиток подій, а й сформувані рекомендації для подальших дій, що дозволяє підвищити ефективність фінансових рішень.

Застосування фінансової аналітики у процесі управління забезпечує підвищення точності прогнозування грошових потоків, оптимізацію витрат і зростання прибутковості. Вона також допомагає своєчасно виявляти ризики та розробляти ефективні стратегії їх мінімізації [3].

Використання сучасних технологій аналізу даних дозволяє компаніям швидше адаптуватися до змін економічного середовища, посилюючи їх фінансову стійкість і конкурентоспроможність.

Таким чином, фінансова аналітика бізнес-даних є незамінним інструментом для ухвалення стратегічних рішень. Її подальший розвиток відкриває нові можливості для вдосконалення методів оцінки фінансового стану підприємств та підвищення точності прогнозів, що є ключовим фактором успішного управління в умовах динамічного ринку.

Література

1. Зубик Л. М., Іванова О. Г. Фінансовий аналіз: методи та моделі: Навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2021. – 312 с.
2. Партин Г. О. Аналітика фінансово-економічних процесів: сучасні підходи та моделі. Львів: Видавництво ЛНУ, 2020. 285 с.
3. Савчук В. С. Фінансова аналітика в бізнесі: практичні аспекти та прийняття рішень. Харків: Фінанси і статистика, 2019. 298 с.

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ОЦІНЦІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

О. С. Ткаченко, к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Слід зазначити, що стан економічної безпеки підприємства, включаючи збереження власності та ефективність її використання, відображається у бухгалтерському обліку. У вітчизняній теорії та практиці донедавна у рамках єдиного обліку не виділялися такі класифікаційні групи, як фінансовий та управлінський облік. Хоча з урахуванням необхідності забезпечення економічної безпеки в ринкових умовах існують причини організаційно-інформаційного характеру, з яких єдиний системний облік доцільно поділяти на його «фінансову» та «управлінську» складові.

Метою фінансового обліку є формування інформації про діяльність підприємства у попередньому періоді: доходи та витрати, стан грошових коштів, дебіторську та кредиторську заборгованість, платежі до бюджету та

позабюджетні фонди, фінансові вкладення, фінансові результати.

Управлінський облік представляє комплексну систему обліку, планування, контролю. Ця система базується на результатах аналізу інформації про доходи та витрати та результати господарської діяльності організації у необхідних аналітичних розрізах. Результати призначені для оперативного прийняття управлінських рішень з метою оптимізації фінансових результатів діяльності підприємства у короткостроковій та довгостроковій перспективах.

Основним завданням бухгалтерського обліку на підприємстві є збереження цілісності майна за рахунок обґрунтованих та своєчасних розрахунків з партнерами, державою, власниками, персоналом та клієнтами, а також оперативне забезпечення зацікавлених власників бізнес-процесів необхідною для здійснення їхньої діяльності інформацією. В умовах невизначеності та ризику достовірність економічної інформації визначає ефективність управлінських рішень, які здатні суттєво вплинути на майбутнє фінансове становище підприємства, на матеріальний добробут його власників, його керівників та найманих працівників, а також на величину надходження коштів у державний бюджет.

Вся сукупність інформації, що формується обліково-аналітичною функцією на будь-якому підприємстві, підрозділяється на наступні категорії:

– інформація, яка потрібна для ефективного управління підприємством. Вона використовується керівництвом та служить для забезпечення поточного та оперативного управління виробничо-господарською діяльністю та витратами. Ця інформація включає дані про величину витрат на виробництво та реалізацію продукції, собівартість одиниці продукції, величину очікуваних доходів та витрат в результаті здійснення планованих господарських та маркетингових операцій, контрактів, угод, інвестицій, прогнозування збуту та рівня рентабельності товарів ринкової новизни, у стадії освоєння випуску.

– інформація, що відображає поточний фінансовий стан підприємства, величину та структуру його активів та джерел їх виникнення, розмір залучених в обіг матеріальних та фінансових ресурсів та ефективність їх використання тощо. Формування такого роду інформації здійснюється у межах фінансового обліку. Частина цієї інформації може становити комерційну таємницю.

Незважаючи на наявні відмінні риси управлінського та фінансового обліку, слід мати на увазі їх єдину основну функцію у системі управління підприємством й у єдиному процесі прийняття управлінських рішень. Такою функцією є інформаційне (перспективне та/або ретроспективне) відображення економічного та фінансового стану підприємства через систему спеціальних показників. Для визначення величини всіх необхідних економічних

показників, що найбільш повно характеризують стан економічної безпеки підприємства, необхідно виконання низки робіт, кожна з яких має своє призначення:

– прогнозування обсягів випуску та виручки від реалізації заданого асортименту продукції, яке покликане дати уявлення про можливий рівень контролю підприємством своїх стратегічних зон господарювання;

– оцінка ефективності випуску тієї чи іншої продукції за рахунок порівняння витрат та надходжень від реалізації, включаючи оцінку: інвестицій в інновації, використання ноу-хау (комерційної таємниці), необхідності залучення позикових коштів, синхронності надходження та витрачання оборотних коштів. Результатом є перевірка достатності ліквідності підприємства та визначення маржі безпеки;

– аналіз балансу активів та пасивів для оцінки як вкладень в активи, так і можливостей пасивів для створення чи придбання цих активів. Результат – оцінка платоспроможності підприємства, подана у вигляді індикатора його фінансового стану.

У світовій практиці визначення нормативних значень економічної безпеки пропонується використати низку показників фінансового стану підприємства.

На наш погляд, для оцінки економічної безпеки потрібно використовувати такі нормативні значення:

- співвідношення власних та позикових коштів має бути у пропорції 1:1;
- ліквідність – на рівні 1 і вище;
- коефіцієнт покриття короткострокових зобов'язань обіговими коштами – на рівні 2;
- забезпеченість нерухомістю – що наближається до 1;
- чиста рентабельність капіталу – вище відсотка банківського кредиту.

Одним з показників платоспроможності служить показник ставлення оборотних засобів до короткострокової заборгованості. На практиці пропонується вважати, що це співвідношення має становити 2:1, що означає подвійне перекриття активами короткострокових зобов'язань. Як інший показник платоспроможності підприємства пропонується використати відношення довгострокової заборгованості до власного капіталу. У запропонованій нормі це співвідношення повинне становити 0,65 і менше.

Нерухомість забезпечує фінансову стійкість підприємства та свідчить про питому вагу вартості основних засобів, фінансових ресурсів та майнових прав у сукупних активах підприємства. Пропонується, що ця величина має дорівнювати 0,5. Забезпеченість нерухомістю досягається за рівності показника нерухомості та власного капіталу, нормативне значення – 1.

СЕКЦІЯ 4
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Бакумов В. А. Інвестиційна привабливість фінансових ресурсів сільськогосподарського підприємства	174
Демченко В. І. Аналіз впливу соціальних і екологічних факторів на інвестиційну привабливість підприємств в умовах сталого розвитку ...	177
Дудка С. В. Особливості впровадження інновацій у діяльність аграрних підприємств	180
Клименко С. С. Аналіз світового досвіду антикризового управління у сільському господарстві та його адаптація до українських реалій	183
Малиш О. В. Фінансові аспекти впровадження інноваційних технологій в аграрне виробництво	186
Матеуш М. В. Державна підтримка агробізнесу в Україні в умовах воєнного стану	189
Олійник Є. О. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: теоретико-практичний аспект	192
Олійник О. О. Конкурентоспроможність аграрних підприємств та фінансово-економічний механізм їх управління	195
Патретний В. В. Стратегічні орієнтири фінансової модернізації аграрної політики в Україні	198
Радчишин Т. П. Роль сталого розвитку у формуванні конкурентних переваг аграрних підприємств	201
Чайка Т. О. Фінансове забезпечення гуманітарного розмінування сільськогосподарських земель в Україні	205
Didur K. Strategies for increasing the competitiveness of the farm	208

СЕКЦІЯ 5
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Губарик О. М. Облікове забезпечення управління кредитними операціями банку в період воєнного часу	212
Дубина О. Л. Роль обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні управлінських рішень на підприємстві	214
Кравченко О. В., Сидорова М. Є. Формування статутного капіталу сільськогосподарського підприємства	217
Кравченко О. В., Шпак Я. О. Облікові аспекти повернення товарів ..	218
Курасова Ю. А. Інвестиційний аналіз у агробізнесі: оцінка ефективності і ризиків	220
Одношевна О. О. Комплексний аналіз підприємства як елемент підвищення рівня якості ведення обліку та складання звітності	222
Плиса В. Й., Плиса З. П. Цифрова трансформація обліково-аналітичного супроводу господарських операцій, пов'язаних з діяльністю з надання страхових послуг у страховому підприємстві	224
Саванчук Т. М. Метод цільового планування затрат в управлінському	